

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДНИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №:

02-95

14.07.2014

ДО

Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На № КТС-453-08-58 от 08.07.2014 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение на Кодекса за социално осигуряване, № 454-01-86 внесен от МАЯ БОЖИДАРОВА МАНОЛОВА И СТРАХИЛ ЧАВДАРОВ АНГЕЛОВ на 03.07.2014 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИНОВА,

Министерството на труда и социалната политика счита, че при обсъждането на проекта на Закон за изменение на Кодекса за социално осигуряване е необходимо да се има предвид следното:

Държавното обществено осигуряване в България функционира на разходопокривен принцип. Това означава, че приходите от осигурителните вноски на работещите сега, следва да покриват разходите за пенсии. Към момента обаче приходите от вноски покриват около половината от разходите за пенсии, а недостига от 52, 8 на сто се покрива със средства от държавния бюджет.

Безспорно е, че без финансова стабилизация на държавното обществено осигуряване, която да доведе до увеличаване на приходите и ограничаване на разходите, не е възможно да се гарантира запазването на доходите нито на сегашните, нито на бъдещите пенсионери.

В тази връзка, през последните години Съветът на Европейския съюз отправя някои препоръки към Република България, част от които са свързани с необходимостта от предприемане на мерки за ограничаване на ранното пенсиониране, засилване на политиките за осигуряване на възможности за по-дълго оставане на пазара на труда на възрастните работещи и др.

Според Препоръката на Съвета на Европейския съюз относно Националната програма за реформи на България за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012—2016 г. в областта на пенсиите, е необходимо България „Да премахне постепенно възможностите за ранно пенсиониране, да въведе една и съща законово установена пенсионна възраст за мъжете и за жените и да прилага активни политики по заетостта, които да позволят на по-възрастните работещи да останат по-дълго на пазара на труда. Да въведе по-строги критерии и механизми за контрол при отпускането на пенсии за инвалидност, така че да се ограничат ефективно злоупотребите.”

От 1 януари 2000г. е в сила Кодекса за задължително обществено осигуряване (от 02.08.2003г. – Кодекс за социално осигуряване-КСО), с който се приемат нови принципи

на осигурителната система, като едно от нещата, които още тогава е предвидено е да се завишават критериите за пенсиониране за всички лица.

Видно от състоянието на законодателството ни към 2014г., по отношение на възрастта за пенсиониране тежестта на реформата, стартирала през 1999 г. се поема преди всичко от лицата, работещи при условията на трета категория труд:

- при жените това се изразява в поетапно увеличаване на възрастта за пенсиониране от 55 г. през 1999 г. на 60 г. 8 мес. през 2014 г. (т.е. с 5 г. 8 мес. до момента)
- при мъжете това се изразява в поетапно увеличаване на възрастта за пенсиониране от 60 г. през 1999 г., на 63 г. 8 мес. през 2014 г. (т.е. с 3 г. 8 мес. до момента).

Възрастта за пенсиониране за лицата, работили при условията на първа и втора категория труд за тези 14г. е достигнала до:

- 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете при първа категория труд;

- 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете при втора категория труд (§ 4, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на КСО).

Видно е, че за целия период от 2000 г. до момента възрастта за пенсиониране на т.нар. „категорийни работници” е нарастнала само с 8 месеца както за мъжете, така и за жените, работещи при условията на първа и втора категория труд. Това създава предпоставки за противопоставяне между работещите при условията на първа и втора категория труд от една страна, и работещите при условията на трета категория труд – от друга страна.

По данни на Организацията на обединените нации България се нарежда сред десетте държави с най-застаряващо население в света и е на пето място по процентен дял на възрастното население в рамките на общото население. В резултат на промените в раждаемостта, в смъртността и на миграцията, негативните демографски процеси продължават, като населението продължава да намалява спрямо предходните години. Увеличаването на възрастното население води до по-големи разходи за пенсии, за здравеопазване и за дългосрочни грижи.

Считаме, че при обсъждане на проекта на Закон за изменение на Кодекса за социално осигуряване е необходимо да се има предвид становището на Министерството на финансите и на Националния осигурителен институт относно очакваните финансови последици от прилагането на законопроекта.

В случай, че се приеме удължаване срокът на действие на разпоредбата на § 4 от ПЗР на КСО, считаме за необходимо да се направи съответната промяна в чл. 168 от КСО, тъй като в настоящата си редакция тя предвижда, че пенсията от професионалните пенсионни фондове започват да се изплащат от 1 януари 2015г.

**МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА:**

ХАСАН АДЕМОВ

ПМ/